

РЕШЕНИЕ

№ 37405

гр. София, 12.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 21 състав, в
публично заседание на 02.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елена Попова

при участието на секретаря Елица Делчева и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **4725** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/, във връзка с чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/.

Образувано е по жалба от 02.05.2025г. на Е. С., [дата на раждане], гражданин на А., ЛНЧ:[ЕГН] срещу Решение № 3184 от 16.04.2025г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците /ДАБ/ при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и 4, във връзка с чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В посочената жалба, в съдебно заседание и в предоставената писмена защита от процесуалния представител на жалбоподателя, са развити доводи за незаконосъобразност на постановеното решение, като се твърди, че същото е постановено в противоречие с материалния закон, в нарушение на административнопроизводствените правила и постановено от некомпетентен орган. Поддържа се наличието на предпоставките за предоставяне на статут по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. Изложени са твърдения, че анализът на изложената в решението обстановка в А. е повърхностен и не съответства на личната бежанска история на жалбоподателя. Твърди се, че административният орган не е изяснил в пълнота действителната фактическа обстановка. Излага се становище, че постановеното решение противоречи на разпоредбите и гарантираните права по Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г., като се цитира Решение № 247 на МС от 03.04.2024 г. за приемане на Списък на сигурни страни на произход и на Списък на трети сигурни страни по отношение на търсещите закрила, както и практика на Европейския съд по правата на човека /ЕСПЧ/, във връзка със спазването на принципа за забрана за връщане на бежанците /non refoulement/. Твърди се, че връщането на жалбоподателя в А. би поставило живота и сигурността

му в заплаха. По същество се иска отмяна на решението.

Ответникът - председателят на ДАБ при МС, чрез процесуален представител, в представените писмени бележи от 11.06.2025г. /лист 81/, оспорва жалбата, като счита решението за правилно и законосъобразно. Твърди, че при издаване на оспореното решение са спазени изискванията за законосъобразност и съответствие с материалния и процесуалния закон. Посочва, че не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут по чл.8 и чл. 9 от ЗУБ. Моли съда да отхвърли жалбата като неоснователна.

Представителят на Софийска градска прокуратура намира жалбата за основателна.

Административен съд София-град, Първо отделение, 21-ви състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С молба вх. ПМЗ-ВР-378 от 05.11.2025г. по описа на РПЦ-С., ПМЗ-Военна рампа Е. С., [дата на раждане] , гражданин на А., поискал предоставянето на международна закрила в Република България. Молбата била регистрирана с рег. № УП-17255 от 05.11.2025 г., като бил попълнен регистрационен лист, съдържащ данните на жалбоподателя и Евродак дактилоскопична карта. /лист 62 и 64/

По делото са представени доказателства, видно от които жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него дари език, за реда, който ще се следва в производството по предоставяне на международна закрила, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). /лист 57 и следващите/

На 24.03.2025г. е получено писмо от ДАНС с изразено становище, че не възразява да бъде предоставена закрила на жалбоподателя, в случай че отговоря на условията на ЗУБ. /лист 33/

На 09.01.2025 г. е проведено интервю с Е. С., за което е съставен протокол /лист 34/. Пред интервюиращия орган кандидатът заявил, че четири години преди провеждане на интервюто напуснал нелегално А. -страната си по произход, като заминал за И., където прекарал две години. След това заминал за Турция, където останал също две години, а от там нелегално преминал на територията на Република България. На път за С. бил задържан от властите. Е. С. посочва, че е подал молба за международна закрила в България, но след петнадесет дни заминал за Германия, която именно била крайната му цел. Там също подал молба за закрила, но бил върнат обратно в България. На интервюто споделя, че другите му близки са в останали в А.. Твърди, че не е осъждан, не е арестуван и не е имал проблеми за това, че е хазареец, нито заради религията, която изповядва - мюсюлманин – шиит, не е участвал в политическа партия или организации. Лично той не е бил заплашван, отвлечан, насилван или преследван по никакъв начин. Като причина за напускане на страната е посочил несигурната обстановка, липсата на свобода на словото и бедността в страната му.

За преценката на основателността на подадената молба за международна закрила, са изготвени справки на Дирекция „Международна дейност“ в ДАБ при МС за изясняване на актуалната обществено-политическа обстановка в А. /лист 15 /. В справката за А. от 06.02.2025г. е посочено, че талибаните продължават да поддържат и консолидират властта в А. и това създава период на относителна липса на въоръжен конфликт, но и ограничаване на основните права и свободи на афганистанците, особено на жените и момичетата. Посочено е, че мащабът на корупцията значително е намалял, особено в митниците. Намаляващата хуманитарна помощ и забраната за отглеждане на опиумен мак е довело до макроикономически проблеми.

Постановено е оспорваното Решение № 3284 от 16.04.2025г. на председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1 т. 2 и т. 4 от ЗУБ, е отхвърлена молбата за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. След анализ на заявените от жалбоподателя обстоятелства, сочени като основания за предоставяне на международна закрила, е прието от административния орган, че не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. Административният орган е приел, че за Е. С. не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по ЗУБ, тъй като от бежанската му история не може да се направи извода за наличието на основателни опасения от преследване по смисъла на чл. 8 от ЗУБ, както и за риск от бъдещо такова. По-нататък в решението са изложени мотиви за липсата на основания за предоставяне на субсидиарна закрила по чл. 9 от ЗУБ. Органът посочва, че в молбата за закрила липсват твърдения за реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание, екзекуция, изтезание, нечовешко или унизително отнасяне или наказание. Не се установява спрямо лицето да са предприети такива действия от официалните власти на А., като самият жалбоподател също не излага подобни твърдения в протокола от проведеното интервю и в подадената молба за международна закрила.

Разгледана е хипотезата за прилагане на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, като е посочено, че не се установяват разширенията, дадени в решение от 17.02.2009г. на СЕО по дело С-465/2007г. и в чл. 15 б. а) и б) от Директива 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане на чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 ЗУБ. В решението е посочено, че от приложената по делото справка не може да се направи извод за наличието на въоръжен конфликт на територията на цялата страна, и не е установено спрямо молителя да са налице сериозни потвърдени заплахи, които да са актуални към момента на производството, за да се счита, че ако се завърне на територията на държавата си по произход, той би бил изправен пред риск от тежки посегателства, релевантни за предоставяне на хуманитарен статут.

В съдебно заседание от 12.06.2025г. е представена справка и е приобщена като доказателство справка вх. № МД-02-120 от 07.03.2025 г. на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ при МС за актуалната политическа и икономическа обстановка в А.. /лист 86 и следващите/. В нея е посочено, че талибаните продължават да поддържат и консолидират властта в А.. Това създава период на относителна липса на въоръжен конфликт, но също така продължително продължаване на ограничаване на основните права на афганистанците, особено на жените и момичетата. В страната се поддържа вършена стабилност, макар и с помощта на репресивни мерки, като талибаните управляват икономиката на страната, макар и на ниско равновесно ниво. Макроикономическото управление на талибаните е по-добро от очакваното, както се вижда от стабилния обменен курс и ниската инфлация, ефективното събиране на приходи и нарастващият износ. Отново е посочено, че мащабът на корупция е намален, особено в митниците.

Жалбоподателят чрез процесуалния си представител представя доказателства относно обществените и политическия живот в А., а именно – справки от Европейската агенция за бежанците, както и други документи относно положението в страната. /лист 124 и следващите/

С оглед на така установената фактическа обстановка и събраните доказателства по делото и съобразявайки доводите на страните, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима като подадена от надлежна страна и в срок, срещу подлежащ на обжалване валиден административен акт. Разгледана по същество е неоснователна.

При служебна проверка по чл. 168 АПК съдът намира, че оспорваният акт е издаден от компетентен административен орган, съгласно чл. 48, ал. 1, т. 1 от ЗУБ, в установената форма и

без допуснати съществени процесуални нарушения. От доказателствата по делото се установява, че жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него език, за реда, който ще се следва в производството по предоставяне на международна закрила, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ).

Преди провеждането на интервюто жалбоподателя е дал своето съгласие и е заявил, че няма пречки за провеждането му. На проведеното интервю на кандидата е предоставена възможност да изложи бежанската си история, да посочи причините, поради които е напуснал и не желае да се върне в страната си по произход, както и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявления от него език. След провеждане на интервюто текстът на протокола му е преведен на разбираем от него дари език, удостоверил е с подписа си, че няма възражения по него.

В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ, молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон в частта, в която е отказано предоставяне на статут на бежанец. Решението е постановено след обстоен анализ на бежанската история на лицето, като изведените правни изводи за липса на основния по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут на жалбоподателя са обосновани, правилни и съответстват на събраните в хода на административното производство доказателства. Административният орган е взел предвид справките на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ относно А., с отчитане на общото положение в държавата на произход на жалбоподателя, актуалната политическа и икономическа обстановка към датата на издаване на решението.

Според настоящия съдебен състав възражението, че анализът на изложената в решението обстановка в А. е повърхностен е неоснователно. Мотивите на решението разкриват пълен анализ на доказателствените материали, а изводите относно обстоятелствата, относими към предпоставките за предоставяне на закрила, са изложени по начина, указан в процесуалния закон. Обсъдени са всички доказателствени източници, като обосновано е прието, че не се установява наличие на някое от основанията за предоставяне на исканата международна закрила. Отказът за предоставяне на международна закрила е основан на съдържащите се в мотивите на решението констатации относно преценката на общественно-политическа обстановка в А. и липсата на данни за осъществено преследване по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. В резултат на задълбочен анализ на събраните доказателства е формиран обоснован извод за отсъствие на установените в ЗУБ материалноправни предпоставки по чл.8 от ЗУБ.

Неоснователни са твърденията на процесуалния представител на жалбоподателя относно невключването на А. в списъка на сигурните държави съгласно Решение № 247 на МС от 03.04.2024 г. Според действащите разпоредби на ЗУБ, концепциите за сигурна страна на произход и трета сигурна страна могат да бъдат приложени в рамките на т. нар. "ускорено производство", регламентирано в чл. 70 от ЗУБ. В Допълнителните разпоредби е дадена дефиницията на термина "Сигурна държава по произход", като според § 8 е посочено определение, а именно - държавата, в която установеният правов ред и неговото съблюдаване в рамките на демократичната обществена система не допускат осъществяването на преследване или действия на преследване и не съществува опасност от насилие в ситуация на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Това обаче само по себе си не обуславя наличие на основания за предоставяне на бежански статут, тъй като гореспоменатото решение има индикативно значение и не освобождава

административния орган от задължението да извърши индивидуална преценка на обстоятелствата по всеки конкретен случай. Липсата на дадена държава в списъка, не обуславя автоматично твърдението, че всеки неин гражданин има основателен страх от преследване. Следователно не може да обоснове предоставяне на бежански статут, когато не са налице конкретни и индивидуални данни за лична заплахата от преследване по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ.

Материалноправните предпоставки за предоставяне статут на бежанец са установени в нормата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Нормата изисква наличие на основателни опасения от преследване на чужденеца в държавата му по произход, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, като по тези причини същият не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. За предоставянето на статут е без значение обстоятелството дали чужденецът принадлежи към тези раса, религия, националност, социална група, или изразява политическо мнение, които са в основата на преследването. Според дефиницията, дадена с нормата на чл. 8, ал. 4 от ЗУБ, „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните му права, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост. Достатъчно е органът или организацията, осъществяваща преследването, да смята, че чужденецът има такава принадлежност. Субекти, извършващи преследване, могат да бъдат: държавата и партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия. Също така недържавни субекти, ако може да бъде доказано, че държавата или партии или организации, контролиращи значителна част от нейната територия, включително международни организации, не могат или не искат да предоставят закрила срещу преследването. Действията на преследване могат да бъдат: физическо или психическо насилие, включително сексуално насилие; правни, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни сами по себе си или се прилагат по дискриминационен начин; наказателно преследване или наказания, които са непропорционални или дискриминационни; отказ на съдебна защита, който се изразява в непропорционално или дискриминационно наказание; наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3; действия, насочени срещу лицата по причина на техния пол или срещу деца. Посочените мотиви по време на проведеното от ДАБ интервю настоящият състав намира, че не са от кръга на обстоятелствата по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, поради което не е налице основание за предоставяне на хуманитарен статут. Кандидатът не е преследван поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение или убеждения. Прямо него не е било упражнявано физическо насилие и не е бил обект на репресии.

По изложените съображения решението в частта, в която председателят на ДАБ при МС е отказал на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 от ЗУБ да предостави на Е. С., статут на бежанец е законосъобразно и обжалването в тази част следва да бъде отхвърлено.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон и в частта, в която е отказано предоставяне на хуманитарен статут. Материалноправните предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут са установени в нормата на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ. Според чл. 9, ал. 1 от ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: смъртно наказание или

екзекуция, или изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, или тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице, поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Правилно административният орган е приел, че няма основания да се приеме, че жалбоподателят е напуснал А. поради реална опасност от смъртно наказание или екзекуция – обстоятелства, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. Срещу него не са били предприети такива действия от официалните власти или от конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Твърдения за обстоятелства от характера на тези по чл. 9, ал. 1, т. 2 - изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, молителят не е направил.

Третото обстоятелство, което обосновава извод за предоставяне на хуманитарен статут е това по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ - наличие на тежки заплахи срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. При преценката за наличието на тези основания, следва да се съобрази задължителното тълкуване на чл. 15, буква "в" от Директива 2004/83/ЕО, дадено в Решение от 17 февруари 2009 г. по дело № C-465/07 на разширен състав на Съда на Европейските Общности, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл. 15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета (приложимо и по отношение на действащата вече Директива 95/2011). В него е посочено, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи. Конкретизирано е, че съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. Също така, имайки предвид мотивите на решението по дело № C-465/07, въпреки че не е необходимо кандидатът да е персонално застрашен, за да се ползва от защита по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, то в колкото по-голяма степен кандидатът е в състояние да докаже, че е конкретно засегнат, поради фактори свързани със специфичните му лични обстоятелства, толкова по-ниска степен на насилие е необходимо да бъде установена, за да му бъде предоставена субсидиарна закрила и съответно - колкото по-малко той е в състояние да покаже, че лично би бил обект на насилие, толкова по-голяма степен на насилие следва да бъде установена.

Неоснователни са възраженията на жалбоподателя относно принципа на забрана за връщане бежанци /non refoulement/ от Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г., тъй като чужденецът след като е влязъл не по законоустановения ред в страната е длъжен да представи незабавно уважителна причина за незаконното си влизане. Видно по делото такива доказателства не са ангажирани. При липса на доказателства за наличието на реален риск за непосредствено застрашаване на живота, свободата или физическата неприкосновеност на молителя след завръщането в страната му на

произход, не може да се обоснове приложение на принципа за забрана за връщане. В този смисъл са Решение № 2173 от 23.02.2024 г. на ВАС по адм. д. № 139/2024 г.; Решение № 3391 от 1.04.2025 г. на ВАС по адм. д. № 8270/2024 г.; Решение № 6041 от 5.06.2025 г. на ВАС по адм. д. № 4512/2025 г.

Сигурността на държавата по произход търпи непрекъснато развитие и промяна, като всеки решаващ орган или съд следва да отчита ситуацията такава, каквато е към момента на решаване на спора пред него. В този смисъл и доказателствата за действителното положение, от които да се направи извод за сигурността за живота на търсещия убежище, следва да са актуални. В случая, за да отхвърли молбата за закрила, решаващият орган се позовава, както на твърденията, направени по време на интервюто, така и на фактите, които се съдържат в справките за А. на Дирекция "Международна дейност" на ДАБ – МС, които кредитира изцяло като изготвени на базата на информация от множество източници.

Предвид гореизложеното, съдът намира, че обстановката в страната на произход на кандидата за хуманитарен статут е претърпяла съществена промяна след вземане на властта от талибаните, но същата не отговаря на критериите по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ - наличие на тежки заплахи срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Налице е период на относителна липса на въоръжен конфликт, поддържа се вътрешна стабилност, макар и с помощта на репресивни мерки, макроикономическото управление на талибаните е по-добро от очакваното, видно от стабилния обменен курс, ниската инфлация, ефективното събиране на приходи и нарастващият износ, като мащабът на корупция е намален.

Предвид изложеното, с оспореното решение административният орган правилно е приел, че не са налице предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут и статут на бежанец на жалбоподателя. Не са налице основания за отмяна на оспореното решение, поради което жалбата следва да се отхвърли като неоснователна.

С оглед изложеното, Административен съд – София-град, Първо отделение, 21-ви състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалба от 02.05.2025г. на Е. С., [дата на раждане] , гражданин на А., ЛНЧ: [ЕГН] срещу Решение № 3184 от 16.04.2025г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и 4, във връзка с чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от връчване на съобщението.

СЪДИЯ: